

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Ингушетия

ГБОУ "СОШ № 3 с.п.Плиево"

РАССМОТРЕНО

Руководитель МО
начальных классов

Янарсанова Р.Г.
Протокол № 1
от «30». 08. 2023 г

СОГЛАСОВАНО

Заместитель директора
по УВР НОО

Осканова Х.М.
Приказ № 9
«30». 08. 2023г.

от

УТВЕРЖДЕНО

Директор школы

Лотарёв К.Г.
Приказ № 9
от «30». 08. 2023г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

(ID _____)

учебного предмета «Родная литература»

для обучающихся 2 класса

2 классе дешар хъехара балха программа

Діакхетора каъхат.

Программа оттаяьй ФГОСа компоненташца ювзаяь, гІалгІай мотт хъехара ГІалгІай республика дешара министерство хетаяьча хъокхама программага хъежжа 2 класса гІалгІай мотт хъехара долча дешара книжках. Книжка чулоацам оттабаьраш: К.А.Гагиев, Н.Д.Котиева, Оздоев, А.О. Мальсагов. Арахийцад книжка тоа а даь кхозлагІа 2009 шера «Сердало» яхача издательство-205 оагІув.

Юхъьанцарча классашка дешара урокаш хъехаш болча хъехархошта хъалхашка доккхий а бехктохкаме а декхаращ латт: дешархой шаьра, нийса, кхетадеш, кьоастадеш деша Іомабар; дешара книжкаш тІарча произведеней чулоацам бовзийтар а цар керттера уйла йовзийтар а.

2 класса дешара книжка чулоацам 10 разделах, дакъах латт:

Гуйра- 7 сахъат ;

Вай Даьй-мохк-4 сахъат ;

Берий вахар- 9 сахъат ;

Вай доттагІех-хъайбаех- 11 сахъат;

Іа - 6 сахъат;

Болх- йоккха гІозале - 4 сахъат;

Дувца вай ноаноех лаьца- 3 сахъат;

БІаьсти- 6 сахъат;

Халкъа кхоллам - 15 сахъат ;

Халкъа беламе дувцараш-1 сахъат.

Эрсий йоазонхой произведенеш юкъеяхъара маІан да гІалгІай эрсии литература вІаши ювзаяра, метта кІоаргалонаш, хозал тахкар, шинна метта безам тІабахийтар, сага кхетаме мел лоархІаме да цу литература чулоацамо хъехар берашта дІахайтар.

Программа лерхІам ба:

- дешархой 1омабе шаъра, кхетам болаш, оаз тоаеш тайп-тайпара тексташ еша;

- дешара безам т1абахийтар, ч1оаг1бар, книжка дезадалиийтар, из харжа а шоаш деша а хар;

-художественни х1ама довзара безам кхебар, произведенеш ешаш дешархоша шоашта хетар дувцар, хьагойтар, оазаца а дешашца а сурташ дехкар;

-доттаг1алах, дикалах, эзделах, бакъдарах кхетам шербар, г1алг1ай литература езаялийтар, цун чулоацамца дешархой дика оамалаш кхеяр.

Дешара ларда сурт-сибат.

- Ладувг1а хар, шийга дувцар нийса кхетадар, хаттарашта жоп дала хар, текста чулоацам арг1-арг1аг1а хургболаш д1анийсбе хар.

- Сабаре, дешдоакьошца дешарца шаъра, кхетаме дешара д1ат1авалар, нийса, б1арчча дешашца, ч1оаг1а деша хар. Т1ехь-т1ехьаг1а сихлуш деша хар.

Литература хара пропедевтика.

-Тайп-тайпара уйлаш йола предложенеш текст йоацалга а, текст сенах оал а хар. Текста чулоацам а кертера уйла а дешархочоа шийна хьаала хар.

- Текста чулоацам хьабувцар, дешалехьа сюжета чу хетаргахьа дувцаргдар е хургдар хьаала хар.

-Дешархошта хьехархочун новкъосталца ха деза текста юкьера синонимаш, антонимаш, эпитеташ хьалеха.

Байта а проза а чулоацам в1аши биста, тайп-тайпара жанраш йовза.

Дешархой кхоллама болх.

-Йовхьамех дешар, хьхьокхар, багах а дешашца а сурт дилар, тоае езача текстаца тайп-тайпара болх бе хар, шера ханашка хьежжа, 1алама хьал довзаш хила.

2 класса дешархочун ховш хила дезачун ларда эшамаш.

Дешар.

Уйла т1айохийташ, нийса, б1арчча дешашца дешара т1авалар. **1 ахшера** ч1оаг1ача оазаца ца йовза текст ешаш 40-50 дош а кхы а дукхаг1а а деша.

2 ахшера дешар кхетадеш, нийса, оаз а тоаеш, б1арчча дешашца, эша сихал а ч1оаг1ал а йолаш ца йовза текст ешар 55-60 дош, кхы а дукхаг1а дешар.

Дешархошта ха деза:

- дешачун тиллача ц1ера уйла е, цун чулоацамцара бувзамах, кертера уйла, цун къайлаг1а дола ма1ан малаг1а да, шоай ц1и тилла;

- произведене цлерага а сурташка а хъежжа дувцаргдар фуд хар;
- кертера дешаш хъалеха, хъехархочун хаттарашта жоп дала ха;
- жоп члоаглдеш чулоацам чура эша предложенеш хъалехар;
- шоаш текста доагла хаттараш отгаде;
- текст доакъошта екъа, шоаш цу доакъошта цли тилла;
- текста кертера уйла хъаала, из текста цлераца ювзае;
- произведенешка бувцача турпалхоех шоашта хетар дувцар, дийшачох шоашта хетар хъаалар, кортрбар;
- чулоацам нийса а дукха хлама юкье ца дуташ а хъадувца;
- текста дешаш а предложенеш а юкъейоалаеш хоржаш деша;
- байташ а зламига дакъилгаш а дагахъа ломаде, эшача тайпара сиха, оаз тоаеш, члоагла, текстага хъежжа;
- тайп-тайпара литературни жанраш шоайла къоастае ха (дувцар, фаьлг, байт, клоанолг, шира дувцар, ховли-довзали, кица, дагардерг, илли, кх. дла).

Метапредметни

Регулятивни УУД

- Хъехархочунца дешара тладулар отгаде, урока лерхламга хъежжа. Деша дешара лерхламашка хъежжа.
- Массанеца цхъана урока план оттае ха, произведени чулоацам хъабувцара план оттае ха. Планага хъежжа беш бола болх тахкар, баьча балха корта бар, мах бар, иштта кхыча дешархой балха мах бар.
- Зламгача тоабаца е шинне цхъана болх беш, кердача темах ховр а, де ховр а хъакъоастадар. Урок йодаш беча балхах раьза хилар е ца хилар длаяздар, лакхача говзала тлакхувш хилар хъахьокхар.
- Ше баьча балха раьза хилар е ца хилар дешархочо ший лоламагла хъаалар, урока карах ца доалача хлама теркам бар, из тоадара болх бе лерхлам дагалацар.

Познавательни УУД.

- Текста тохкам бе ха, хъехархочо хаттарашца новкъостал а деш. Деша къайла маган ха, из тахка.

-Произведенеш шоайла йиста, в1ашкаоттае, юкъярадар а тарадоацар а хъаоалаш.

-Дийшачун дакъа диста мукъама е или дакъаца, е суртаца, е кицаца.

-Произведени турпалхочо дечун бахъан тахкар. Шийна хетачун, ше яхачун доаг1а масалаш доаладе, даържа дувзаденна къамаъл де.

- Г1алг1ай фаългаш кхоллара лерх1ам ха, цар лу пайда, цар лерх1ам ха.

- Поэзи а проза а шоайла къоастае ха, литературнии 1илман кхетам балара тексташи санна.

- Кхоллама навикаш хъахъокхар, тайп-тайпара произведенеш дагалувцаш, проектни т1адуллараш кхоачашдеш.

-Дешашдар кхетаде, дийшар лоацца таблица чу а схема чу а д1аязде ха.

Коммуникативни УУД.

-Дувцара къамаъл оттаде, урока болх беш кадай хила, хаттараш тела. Диалогте, тоабах болх беш дакъа лаца. Шийна бакъахъа хетар ч1оаг1деш, кхычарца къамаъл де хар.

- Темага хъежжа 5-6 предложенех дувзаденна къамаъл оттаде. Проекта 1-2 слайд кхолла. Кхычунга ладувг1а ха, къовсама юкъе дакъа лаца.

-Произведени урпалхочо даьчун мах бе, эзди дешашца къамаъл де.

- Кхыча дешархой урока баьча балха мах бе ха, оттаяьча критерешца.

- Барт бара кийча хилар хъахъокхар, къовсам, дов е цатоам д1абаккхара тайп-тайпара вариациеш йоалае ха.

- Боккхийчарца къамаъл деш, книжкаши, дошлоргаши, энциклопедешеш дешаш кердадар, пайдабар леха.

-Йоккха йоаца презентаци (5-6 слайд дола) боккхийчар новкъосталца кийчъар, проекта темага хъежжа, слайдашка хъежжа темах лаьца лоацца дувца.

Личности.

- Художественни произведенеш ешарца дезала юкъяра безама керттара хъал хар (барт хилар, сий дар, безаме, къахетаме, в1аши новкъостал деш хилар)

- Ше ваьнна моттиг ховш хила, ше малаг1ча этносаца лоарх1аш ва ха. Кхыча къамех цар сий деш къамаъл дар.

- Кхыйола культураш а, къамаш а долга ховш хилар, дикаг1а довзачарех хьадувца ха, культураца е динаца шоай культура е дина таракетараш хьаала хар (нохчий, татараш, 1арбий, сирийцаш, кх. д1. а).

-Юкъа а ца лелхаш, кхычунга ладувг1а ха, ший уйла сатийна д1аалар, тайп-тайпара аргументаш а йоалаеш. Дешархой в1аш къовсам балара бахьанаш ха.

- Ц1аг1а а классе а книжкаш дешара т1акхувш хилар хьахьокхар, библиотеке ахар, мукъа волча хана, урока эша материал кийчъяр.

- Йоазонхой кхолламах ха безам болаш хилар хьахьокхар, шийна эггара ч1оаг1аг1а безачар ц1ераш яха хар, безара бахьан а хьаалар.

- Литературни кхоллама болх шийна эшаш болга хар.

-Ишколе вахара бокьонаш йовзар, цар дешархочоа луп айда малаг1а ба хар. Дикача дешархочун масалаш доаладе йийшача произведени юкъера.

- Сага новкъостал доацаш ше болх бе ховш хила, ше даьчох жоп дала дезалга ховш хила.

-Поэтически деша хозал ховш хила, йоазонхочо дешашца сурт дулаш доаладаь дешаш хьалаха ховш хила. Хозахийта дешаш а эпитеташ а шоай къамаьла юкъе доаладар.

-Эзделаца дар доацар ховш хила, литературни турпалхоехи эздийча сагахи йоахка оамалаш хьаювцаха, г1улакхаца дар доацар къоастаде ха.

- Дешаш а яздеш а нийса ваг1арай б1аргий са толха ца дараи йоаг1а бокьонаш ховш хила. К1аьдвалар д1адоаккхаш е еза упражненеш йовзаш, уж еш хила. Саг унахц1ена хилара бокьонаш ц1аг1а а накъайоалаш лелае ха.

Календарни-тематически план.

Дешар 2 класс - 68 сахъат.

№ п/п	Урока тема	Сахъатий боарам	Дешархой дешара тӀехдика хилара бе беза болх. Универсальни дешара ардамаш (УУД).	Материал 1омаяра лоарӀаме ардамаш (планируемые рез-ты).	План	Факт
1.	Озанаькъан С. «ГӀатта, деша гӀо!», Шеденаькъан С. «Ахка дагадоха вайна».	1	Дешара декхараш кхоачашдара книжка хъаракашца а книжкаца а болх бе хар. Кхетам болаш деша хар 1омадар, чулоацама кертера уйла хъаала хар.	Книжкаца болх беш эша хъаракаш малагӀаш да хар. Чулоацамца болх бе хар. Дошлорг леладар. Йоозонхой текстага хъежжа зӀамига текст оттае, цу чулоацамах къамаьл де хар.		
2.	Йовлой М. «Чкъаьре», Осминаькъан Хь. «Гуйре», «Ӏажий беша».	1	Дешара кхетама лард 1омаяр, прозаически а поэтически а текстаца болх бе хар 1омадар, кертерадар хъалахар, корта бе хар.	Йоозонхой текстага хъежжа зӀамига текст оттае, цу чулоацамах къамаьл де хар. Шаьра деша, тӀехь-тӀехьагӀа оаз лаьгӀъеш дагахъа.		
3.	«Мужгеи чай» (эрсий фаьлг).	1	Бахъанаи хъахинначуннеи юкъера бувзам гучабаккхар, дувцара къамаьл оттаде хар, бӀарчча дешашца дешар, къамаьла уйла еш.	Фольклора жанраш ховш хила. Фаьлг турпалий оамалаш тахка хар, фаьлг план оттаяр, чулоацам хъабувцар.		
4.	Янднаькъан Дж. «ГӀарагӀураш», «Гуйра».	1	Поэтически текста дешара кхетама лард 1омаяр, кертерадар къоастаде хар, дувчачун тохкам бар, кертерадар а кертера доацар а къоастадеш. Байт ювцара говзал 1омаяр, цун хьал, оамал хъахьокхаш.	ГӀалгӀай поэтий байташ ховш хилар. Байта сурт дешашца дилар, чулоацам тахкар, байташ дагахъа ешар. Оаза низаца байта чулоацама логически тохар де.		
5.	Шеденаькъан С. «Акха боабашк».	1	Дувцар хъадувцара нийса логически къамаьла «зӀы» оттаяр, дийшачох лаьца	Дувцара чулоацам кхетабергболаш деша бӀарчча дешашца, хъадувца ховргдолаш план оттае, сурташка		

			нийсархошца къамаъл де хар. План оттаяр, корта бар, дешай лексически маӀан дар.	хъежжа чулоацам хъабувца, хаттар оттаде ха, дувцара турпалах шийна хетар а йоазонхочоа хетар а хъаала хар.		
6.	Хамхой А. «Дошо гуйре». Кицаш.	1	Хъехархочо а дешархоша а дешашдар чулаца, тара дар хъалеха хар, шийна хетар хъаала а кертерадар хъалаха а хар.	Гуйрах лаьца дешашца лоацца дувцар кхоллар, шаьра, оаз тоаеш дешар. Логически тохар долаш деша хар. Дийшачун маӀан дар, кичай маӀан дашхар. Кицаш довзар, тарадараш доаладар.		
7.	Шеденаькъан С. «Гуйрен гӀулакхаш».	1	Дийшачун тарадар доаладе а, къамаьла юкъе дакъа лаца а, текста юкъе логически соцам беш деша хар а чоагӀдар. Текста тохкам бар, чулоацам хъабувца хара план оттаяр, дошлоргаца болх бар.	Шадиев Султана произведенеш йовзаш хила, дувцара къамаъл дар, шаьра дешар, хаттараш оттаде, царна дizza жоп дала ха, текстага хъежжа чулоацам хъабувца кертерадар юкъера ца доаккхаш.		
8.	Шеденаькъан С. «Хъа зӀамига Даьхе-ГӀалгӀайче».	1	Эшаш йола информаци книжка тӀара хъалаха Ӏомадар, текста чулоацам кхетабара дешаш логически бувзам боа ца беш Ӏодеша хара болх бар.	Шадиев Султана произведенеш йовзаш хила, дувцара къамаъл дар, шаьра дешар, хаттараш оттаде, царна дizza жоп дала ха, текстага хъежжа чулоацам хъабувца кертерадар юкъера ца доаккхаш.		
9.	Янднаькъан Дж. «Наьна лоамаш», Гамботнаькъан Б. «Лоамашка», Чахкенаькъан Ю. «Машар эш».	1	Поэтически текст ешаш соцам бе беза моттигаш гучаяхар, юкъарадар а кертерадар а къоастаде хар, дешархой дийшачох шоайла къамаъл де Ӏомабар, ший уйлаш къамаьлага нийса йила хар хъехар.	Чулоацамца болх бе хар. Дошлорг леладар. Йоазонхой текстага хъежжа зӀамига текст оттае, цу чулоацамах къамаъл де хар.		
10	Шеденаькъан С. «Хъа йоккха Даьхе-Росси», «Вай турпала юрташ».	1	Прозаически текст еша логически «зӀы» йоа ца еш дешар, кертерадар а доацар а къоастаде хар, эша керда информаци книжка тӀара	Шадиев Султана произведенеш йовзаш хила, дувцара къамаъл дар, шаьра дешар, хаттараш оттаде, царна дizza жоп дала ха, текстага хъежжа		

			хъалаха хар, б1арчча дешашца дешар, дувчачун кертера уйла ца йоаш.	чулоацам хъабувца кертерадар юкьера ца доаккхаш.		
11	Шеденакъан С. «Вай герб», «Вай байрах». Кицаш.	1	Текст еша логически «з1ы» йоа ца еш дешар, кертерадар а доацар а къоастаде хар, эша керда информаци книжка т1ара хъалаха хар, б1арчча дешашца дешар, дувчачун кертера уйла ца йоаш.	Йоазонхой текстага хъежжа з1амига текст оттае, цу чулоацамах къамаьл де хар. Шаъра деша, т1ехь-т1ехьаг1а оаз лаьг1ъеш дагахъа.		
12	Шеденакъан С. «Фу аьлар лоро?»	1	Бахъанаи хъахинначуннеи юкьера бувзам гучабаккхар, дувцара къамаьл оттаде хар, б1арчча дешашца дешар, къамаьла уйла еш. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	Дувцара чулоацам кхетабергболаш деша б1арчча дешашца, хъадувца ховргдолаш план оттае, сурташка хъежжа чулоацам хъабувца, хаттар оттаде ха, дувцара турпалах шийна хетар а йоазонхочоа хетар а хъаала хар.		
13	Гарчакхнакъан С. «Мекъал», Танкнакъан А. «Хъаьша ларх1ар».	1	Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар. Бахъанаи хъахинначуннеи юкьера бувзам гучабаккхар, дувцара къамаьл оттаде хар, б1арчча дешашца дешар, къамаьла уйла еш.	Чулоацамца болх бе хар. Дошлорг леладар. Йоазонхой текстага хъежжа з1амига текст оттае, цу чулоацамах къамаьл де хар.		
14	Танкнакъан А. «Наькъа эздел».	1	Шийна хетар а ховр а дувца хар, дешархошца къамаьла юкье дакъа лацар, дешачун ма1ан кхетадергдолаш логически соцам беш дешар б1арчча дешашца.	Г1алг1ай г1улакх, эздел ховш хила, вахарца дувзаденагача г1улакхех къамаьл де хар, шаъра дешар, хоржаш дешар, доакъош де хар.		
15	Боазаркъанаькъан М. «Туми».	1	Произведене кертерча турпала оамалий тохкам бар, текста чулоацам хъабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малаг1а да хар, дийшачун тохкам беш берашца	Дувцара чулоацам кхетабергболаш деша б1арчча дешашца, хъадувца ховргдолаш план оттае, сурташка хъежжа чулоацам хъабувца, хаттар оттаде ха, дувцара турпалах шийна		

			къамаьла юкъе дйзза дакъа лацар, хаттарашта дйзза жоп далар.	хетар а йоазонхочоа хетар а хьаала хар.		
16	Коазой Т. «Уй да бехке».	1	Оазаца текста турпалй эмоциональни оамал хьахьокхар, б1арчча дешашца дешарца логически бувзам боа ца бар, прозаически текст ма1ан доа ца деш деша 1омадар.	Дувцара чулоацам лоацца кертерадар ца дуташ хьабувца, б1арчча дешашца, шаъра деша, доакъошта екъа текст, масалаш доаладе хар.		
17	Хьоашалнаькъан 1. «Доккхадий дуне?», Мазинаькъан М. «Оахца Муса».	1	Оазаца ший уйла –нигат хьахьокхар, оттадаьча хаттара книжка т1ара сйхха хьа а леханйса жоп дала хар, дошлоргаца болх бар, дийшачун тара дар доаладе, корта бе, кертера ма1ан малаг1а да хьаала хар.	Йоазонхой текстага хьежжа з1амига текст оттае, цу чулоацамах къамаьл де хар. Шаъра деша, т1ехь-т1ехьаг1а оаз лаьг1ъеш дагахьа.		
18	Ахилгнаькъан М. «Изаш», Шеденаькъан С. «Мурад».	1	Произведене кертерча турпала оамалий тохкам бар, текста чулоацам хьабувцара нйса план оттаяр, кертерадар а доацар а малаг1а да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаьла юкъе дйзза дакъа лацар, хаттарашта дйзза жоп далар.	Чулоацамца болх бе хар. Дошлорг леладар. Йоазонхой текстага хьежжа з1амига текст оттае, цу чулоацамах къамаьл де хар.		
19	Шеденаькъан С. «Деша аха к1ордааьд».	1	Оазаца ший уйла –нигат хьахьокхар, оттадаьча хаттара книжка т1ара сйхха хьа а леханйса жоп дала хар, дошлоргаца болх бар, дийшачун тара дар доаладе, корта бе, кертера ма1ан малаг1а да хьаала хар.	Дувцара чулоацам кхетабергболаш деша б1арчча дешашца, хьадувца ховргдолаш план оттае, сурташка хьежжа чулоацам хьабувца, хаттар оттаде ха, дувцара турпалах шийна хетар а йоазонхочоа хетар а хьаала хар.		
20	Горчханнаькъан Б. «В1аьхий Аслан». Кицаш.	1	Бахьанай хьахинначунней юкъера бувзам гучабаккхар, дувцара къамаьл оттаде хар,	Дувцара чулоацам кхетабергболаш деша б1арчча дешашца, хьадувца ховргдолаш план оттае, сурташка		

			б1арчча дешашца дешар, къамаъла уйла еш. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	хъежжа чулоацам хъабувца, хаттар отгаде ха, дувцара турпалах шийна хетар а йоазонхочоа хетар а хъаала хар.		
21	Ушинский К. «Хъайбаш къовсадалар», Хъоашалнакъан 1 «Борцакх».	1	Текст еша логически «з1ы» йоа ца еш дешар, кертерадар а доацар а къоастаде хар, эша керда информаци книжка т1ара хъалаха хар, б1арчча дешашца дешар, дувчачун кертера уйла ца йоаеш.	Йоазонхой текстага хъежжа з1амига текст отгае, цу чулоацамах къамаъл де хар. Шаъра деша, т1ехъ-т1ехъаг1а оаз лаьг1ъеш дагахъа.		
22	Шеденакъан С. «Зоопарке».	1	Текста чулоацам хъабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малаг1а да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаъла юкъе дизза дакъа лацар, хаттарашта дизза жоп далар	Чулоацамца болх бе хар. Дошлорг леладар. Йоазонхой текстага хъежжа з1амига текст отгае, цу чулоацамах къамаъл де хар.		
23	«Борзи сискали» (фаьлг), Ахилгнакъан М. «Бакъилг», 1арчакхнакъан Т. «Тайша б1ийг».	1	Дувцар хъадувцара нийса логически къамаъла «з1ы» оттаяр, дийшачох лаьца нийсархошца къамаъл де хар. План оттаяр, корта бар, дешай лексически ма1ан дар.	Дийнатех дола фаьлгаш ховш хила, Шаъра, оаз тоаеш б1арчча дешашца деша. Оазаца шийна фаьлга турпалех хетар хъагойтар, нийса хъабувцар. Дешашца фаьлга турпала сурт-сибат дила хар.		
24	Хъоашалнакъан 1. «Х1аьтал-митал», «К1азилги газилги», «Г1аьзии аьрзии».	1	Бахъанай хъахинначунней юкъера бувзам гучабаккхар, дувцара къамаъл отгаде хар, б1арчча дешашца дешар, къамаъла уйла еш. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	Хашагульгов 1аьла произведенеш йовзаш хила. Фаьлгаи дувцарай юкъе башхало малаг1а я хар, дийнатех лаьца дувцараш довзаш хила, дийната оамалаш гучайоахаш дола дешаш хъалехар.		

25	Хамхой М. «Борз». Дидигнакъан А. «Фатимай пхьагал».	1	Текста чулоацам хьабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малагIа да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаьла юкъе дizza дакъа лацар, хаттарашта дizza жоп далар Хьахинначуннеи бахьанаи юкъера бувзам гучабаккхар, дувцара къамаьл оттаде хар, бIарчча дешашца дешар, къамаьла уйла еш. Кертера уйла малагIа я ховргдолаш нийса дешар.	Йоазонхой текстага хьежжа зIамига текст оттае, цу чулоацамах къамаьл де хар. Шаьра деша, тIехь-тIехьагIа оаз лаьгI беш дагахьа. Дувцара чулоацам кхетабергболаш деша бIарчча дешашца, хьадувца ховргдолаш план оттае, сурташка хьежжа чулоацам хьабувца, хаттар оттаде ха, дувцара турпалах шийна хетар а йоазонхочоа хетар а хьаала хар.		
26	Патнакъан С. «КIазилг».	1	Произведене кертерча турпала оамалий тохкам бар, текста чулоацам хьабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малагIа да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаьла юкъе дizza дакъа лацар, хаттарашта дizza жоп далар.	Фаьлгаи дувцараи юкъе башхало малагIа я хар, дийнатех лаьца дувцараш довзаш хила, дийната оамалаш гучайоахаш дола дешаш хьалехар.		

27	Ганенакъан М. «Цици», Мерешкнакъан С. «Къулац».	1	Дешара декхараш кхоачашдара книжка книжкаца болх бе хар, хоржаш дешар. Кхетам болаш деша хар Iомадар, чулоацама кертера уйла хьаала хар.	Дувцара чулоацам кхетабергболаш деша бIарчча дешашца, хьадувца ховргдолаш план оттае, сурташка хьежжа чулоацам хьабувца, хаттар оттаде ха, дувцара турпалах шийна хетар а йоазонхочоа хетар а хьаала хар.		
28	«Маькара цогал» (фаьлг). Кицаш.	1	Бахьанаи хьахинначуннеи юкъера бувзам гучабаккхар, дувцара къамаьл оттаде хар, бIарчча дешашца дешар, къамаьла уйла еш. Кертера уйла	Чулоацамца болх бе хар. Дошлорг леладар. Йоазонхой текстага хьежжа зIамига текст оттае, цу чулоацамах къамаьл де хар.		

			малагIа я ховргдолаш нийса дешар.			
29	«Борзи цогали» (фаьлг).	1	Бахъанай хъахинначунней юкъера бувзам гучабаккхар, дувцара къамаьл оттаде хар, бIарчча дешашца дешар, къамаьла уйла еш. Кертера уйла малагIа я ховргдолаш нийса дешар.	ГIалгIай фаьлгаш ховш хила, цар чулоацам нийса хъабувцар, тахкар, сурташка хъежжа лоацца дувцар оттаде хар, книжка тIарча хаттарашта жоп дала ховргдолаш, маIан кхетадеш деша. Хоржаш деша.		
30	«Сай» (фаьлг).	1	Дешара декхараш кхоачашдара книжка хъаракашца а книжкаца а болх бе хар. Кхетам болаш деша хар Iомадар, чулоацама кертера уйла хъаала хар.	Дийнатех дола фаьлгаш ховш хила, Шаьра, оаз тоаеш бIарчча дешашца деша. Оазаца шийна фаьлга турпалех хетар хъагойтар, нийса хъабувцар. Дешашца фаьлга турпала сурт-сибат дила хар.		
31	Осминаькъан Хь. «Iа», Пушкин А. «Iан сайре».	1	Текста эмоциональни оамал къоастаяр. Тара а вIаши духъала а маIан дола дешаш доаладар. Кертера уйла малагIа я ховргдолаш нийса дешар.	Йоазонхой текстага хъежжа зIамига текст оттае, цу чулоацамах къамаьл де хар. Шаьра деша, тIехь-тIехьагIа оаз лаьгIъеш дагахъа.		
32	Лаьннаькъан М. «Лийга дув».	1	Текста чулоацам хъабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малагIа да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаьла юкъе дizza дакъа лацар, хаттарашта дizza жоп далар	Фаьлгаи дувцарай юкъе башхало малагIа я хар, дийнатех лаьца дувцараш довзаш хила, дийната оамалаш гучайоахаш дола дешаш хъалехар.		
33	Шеденаькъан С. «ЖIале лар».	1	Бахъанай хъахинначунней юкъера бувзам гучабаккхар, дувцара къамаьл оттаде хар, бIарчча дешашца дешар, къамаьла уйла еш. Кертера уйла малагIа я ховргдолаш нийса дешар.	Дувцара чулоацам кхетабергболаш деша бIарчча дешашца, хъадувца ховргдолаш план оттае, сурташка хъежжа чулоацам хъабувца, хаттар оттаде ха, дувцара турпалах шийна хетар а йоазонхочоа хетар а хъаала хар.		

34	Ведажнакъан А. «1ай», Гамботнакъан Б. «Чарахье».	1	Текста эмоционални оамал къоастаяр. Тара а в1аши духьала а ма1ан дола дешаш доаладар. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	1аламах лаьца йола произведенеш йовзаш хила, 1алама сурташ хьахьокха дешаш хьалехар, йоазонхочун уйлаш хьахьокха дешаш хьалехар, ший уйлаш лоаца дувцарга яхка хьаювца хар.		
35	Хьоашалнакъан 1. «1ай хьунаг1а», Мазинакъан М. «1ан ди»,	1	Текста дешара кхетама лард 1омаяр, кертерадар къоастаде хар, дувчачун тохкам бар, кертерадар а кертера доацар а къоададеш. Байт ювцара говзал 1омаяр, цун хьал, оамал хьахьокхаш.	Йоазонхой текстага хьежжа з1амига текст оттае, цу чулоацамах къамаьл де хар. Шаьра деша, т1ехь-т1ехьаг1а оаз лаьг1еш дагахьа.		
36	Мазинакъан М. «Марем», Кхоартой М. «1ан ловзар».	1				
37	Шеденакъан С. «Маднат»	1	Бахьанай хьахинначунней юкьера бувзам гучабаккхар, дувцара къамаьл оттаде хар, б1арчча дешашца дешар, къамаьла уйла еш. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	Дувцара чулоацам кхетабергболаш деша б1арчча дешашца, хьадувца ховргдолаш план оттае, сурташка хьежжа чулоацам хьабувца, хаттар оттаде ха, дувцара турпалах шийна хетар а йоазонхочоа хетар а хьаала хар.		
38	1арчакхнакъан С. «Ахьмад- г1ишлонхо». Классал арахьа дешар «Фаьлгаш»	1	Текста чулоацам хьабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малаг1а да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаьла юкье дизза дакъа лацар, хаттарашта дизза жоп далар	Дийшар вахарца дувза а диста а хар. Чулоацамца болх бе хар. Дошлорг леладар. Йоазонхой текстага хьежжа з1амига текст оттае, цу чулоацамах къамаьл де хар.		
39	Шеденакъан С. «Хьан болх ба дикаг1а?»», Осминакъан Хь. «К1а, к1а».	1	Произведене кертерча турпала оамалий тохкам бар, текста чулоацам хьабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малаг1а да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаьла юкье дизза дакъа	Чулоацамца болх бе хар. Дошлорг леладар. Йоазонхой текстага хьежжа з1амига текст оттае, цу чулоацамах къамаьл де хар. Дийшар вахарца дувза а диста а хар.		

			лацар, хаттарашта дизза жоп далар.			
40	Гаьгенаькъан Г. «Жау хургва со а», Осминаькъан Хь. «Фийг». Кицаш.	1	Дешара декхараш кхоачашдара книжкаца болх бе хар. Кхетам болаш деша хар Iомадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хьаала хар. Тара а вIаши духьала а маIан дола дешаш доаладар.	ГIалгIай поэтий байташ ховш хилар. Байта сурт дешашца дилар, чулоацам тахкар, байташ дагахьа ешар. Оаза низаца байта чулоацама логически тохар де.		
41	Хамхой А. «Са нана дика я», Меданаькъан З. «Са даь-нана».	1	Текста эмоциональни оамал къоастаяр. Тара а вIаши духьала а маIан дола дешаш доаладар. Кертера уйла малагIа я ховргдолаш нийса дешар.	Йоазонхой текстага хьежжа зIамига текст оттае, цу чулоацамах къамаьл де хар. Шаьра деша, тIехь-тIехьагIа оаз лаьгIьеш дагахьа.		
42	Хамхой Т. «Са нана», «Бекарг» (фаьлг).	1	Кхетам болаш деша хар Iомадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хьаала хар. Тара а вIаши духьала а маIан дола дешаш доаладар. Текста эмоциональни оамал къоастаяр.	ГIалгIай фаьлгаш ховш хила, цар чулоацам нийса хьабувцар, тахкар, сурташка хьежжа лоацца дувцар оттаде хар, книжка тIарча хаттарашта жоп дала ховргдолаш, маIан кхетадеш деша. Хоржаш деша.		
43	МутаIалнаькъан Хь.-Б. «Башир», Ахилгнаькъан М. «Мама яь ди», Кхузгнаькъан И. «Нана».	1	Произведене кертерча турпала оамалий тохкам бар, текста чулоацам хьабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малагIа да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаьла юкье дизза дакъа лацар, хаттарашта дизза жоп далар.	Чулоацамца болх бе хар. Дошлорг леладар. Йоазонхой текстага хьежжа зIамига текст оттае, цу чулоацамах къамаьл де хар.		
44	Шеденаькъан С. «БIаьстен бутт»	1	Дешара декхараш кхоачашдара текстаца болх бе хар. Кхетам болаш деша хар Iомадар,	Шадиев Султана произведенеш йовзаш хила. Произведени чулоацамах лаьца къамаьл де хар.		

			хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хьаала хар.	Гонахьарча 1аламах бола кхетам шербар. Дийшар вахарца дувзаде хар.		
45	Хьоашалнаькъан 1. «Б1аьсти».	1	Текста эмоционални оамал кьоастаяр. Тара а в1аши духьала а ма1ан дола дешаш доаладар. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	Хашагульгов 1. Произведенеш йовзаш хила. Произведени чулоацамах лаьца кьамаьл де хар. Гонахьарча 1аламах бола кхетам шербар. Дийшар вахарца дувзаде хар.		
46	Патнаькъан С. «Оалхазараша б1енаш мишта дехк», Шеденаькъан С. «Алкхашк 1овдала яц».	1	Дешара декхараш кхоачашдара книжкаца болх бе хар. Кхетам болаш деша хар 1омадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хьаала хар. Тара а в1аши духьала а ма1ан дола дешаш доаладар.	Йоазонхой текстага хьежжа з1амига текст оттае, цу чулоацамах кьамаьл де хар. Шаьра деша, т1ехь-т1ехьаг1а оаз лаьг1ьеш дагахьа.		
47	«Бекарг» (фаьлг).	1	Текста чулоацам хьабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малаг1а да хар, дийшачун тохкам беш берашца кьамаьла юкье дizza дакьа лацар, хаттарашта дizza жоп далар	Г1алг1ай фаьлгаш ховш хила, цар чулоацам нийса хьабувцар, тахкар, сурташка хьежжа лоацца дувцар оттаде хар, книжка т1арча хаттарашта жоп дала ховргдолаш, ма1ан кхетадеш деша. Хоржаш деша.		
48	Хьоашалнаькъан 1. «Бумбарг», «Чхьовкарч», «Алкхашкаш», «Боали хьачи».	1	Текста эмоционални оамал кьоастаяр. Тара а в1аши духьала а ма1ан дола дешаш доаладар. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	Хашагульгов 1. Произведенеш йовзаш хила.		
49	Чахкенаькъан С. «Мала мичахьа вах», Хьоашалнаькъан 1. «Готахьазилг», «Борг1илг».	1	Кхетам болаш деша хар 1омадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хьаала хар. Тара а в1аши духьала а ма1ан дола дешаш доаладар. Текста эмоционални оамал кьоастаяр.	Г1алг1ай поэтий байташ ховш хилар. Байта сурт дешашца дилар, чулоацам тахкар, байташ дагахьа ешар. Оаза низаца байта чулоацама логически тохар де.		

50	Шеденакъян С. «Багахбувцам».	1	Дешара декхараш кхоачашдара текстаца болх бе хар. Кхетам болаш деша хар Iомадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хьаала хар.	ГIалгIай багахбувцамах кхетам хила, кIоарга маIан чулоацаш оттадаьча багахбувцама доакьош ховш хила.		
51	Дагардергаш.	1	Хьехархочо а дешархоша а дешашд ар чулаца, тара дар хьалеха хар, шийна хетар хьаала а кертерадар хьалаха а хар.	ГIалгIай багахбувцама доакьош ховш хила, уж шоайла кьоастаде, масалаш доаладе. Книжка тIара а журналалаш тIара а уж хьалаха а кьоастаде а хар.		
52	Пхьабуаргаш.	1	Дешара декхараш кхоачашдара текстаца болх бе хар. Кхетам болаш деша хар Iомадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хьаала хар.	ГIалгIай багахбувцама доакьош ховш хила, уж шоайла кьоастаде, масалаш доаладе.		
53	Тхьуж–илли. Малав майрагIа. Хьоастарг.	1	Дешара декхараш кхоачашдара книжкаца болх бе хар. Кхетам болаш деша хар Iомадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хьаала хар. Тара а вIаши духьала а маIан дола дешаш доаладар.	ГIалгIай багахбувцама доакьош ховш хила, уж шоайла кьоастаде, масалаш доаладе. Бераш Iомаде шоаш дагалаца а хьакхолла а тхьуж-иллеш, хьоастаргаш.		
54	«Цогала питам» (кIоанолг).	1	Текста чулоацам хьабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малагIа да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаьла юкье дizza дакъа лацар, хаттарашта дizza жоп далар	Фольклора тайпаш ховш хила. КIоанолга турпалий оамалаш тахка хар, план оттаяр, чулоацам хьабувцар.		
55	«Борзи жIалии» (кIоанолг).	1	Произведеие кертерча турпала оамалий тохкам бар, текста чулоацам хьабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малагIа да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаьла юкье дizza дакъа	КIоанолгаш довзаш хила, цар маIан тахка ха, чулоацам хьабувцар, оаз тоаеш дешар, оазаца безам е цабезам гучабаккхар. Хаттараш оттаде а, хоржаш деша.		

			лацар, хаттарашта дизза жоп далар.			
56	«Кери кьайги» (клоанолг), «Нали, цогали, борзи» (клоанолг).	1	Кхетам болаш деша хар Iомадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хьаала хар. Тара а в Iаши духьала а ма Iан дола дешаш доаладар. Текста эмоционални оамал кьоастаяр.	К Iоанолгаш довзаш хила, цар ма Iан тахка ха, чулоацам хьабувцар, оаз тоаеш дешар, оазаца безам е цабезам гучабаккхар. Хаттараш оттаде а, хоржаш деша.		
57	«Цогали боабашки» (фаьлг).	1	Кхетам болаш деша хар Iомадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хьаала хар. Тара а в Iаши духьала а ма Iан дола дешаш доаладар. Текста эмоционални оамал кьоастаяр.	Г Iалг Iай фаьлгаш ховш хила, цар чулоацам нийса хьабувцар, тахкар, сурташка хьежжа лоацца дувцар оттаде хар, книжка т Iарча хаттарашта жоп дала ховргдолаш, ма Iан кхетадеш деша. Хоржаш деша.		
58	«Даде к Iаьнк» (фаьлг).	1	Текста чулоацам хьабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малаг Iа да хар, дийшачун тохкам беш берашца кьамаьла юкье дизза дакьа лацар, хаттарашта дизза жоп далар	Фольклора тайпаш ховш хила. Фаьлга турпалий оамалаш тахка хар, фаьлга план оттаяр, чулоацам хьабувцар.		
59	«Дог-майраУртиг» (фаьлг).	1	Хьахинначуннеи бахьанай юкьера бувзам гучабаккхар, дувцара кьамаьл оттаде хар, б Iарчча дешашца дешар, кьамаьла уйла еш. Кертера уйла малаг Iа я ховргдолаш нийса дешар.	Майралахи хьаькьалахи лаьца фаьлгаш хар, тарадар доаладар, шаьра, б Iарчча дешашца дешар. Дувцара кьамаьл шаьрдар, чулоацам хьабувцар.		
60	«Дег Iар-м хьат Iадоаг Iаргда» (фаьлг).	1	Кхетам болаш деша хар Iомадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хьаала хар. Тара а в Iаши духьала а ма Iан дола дешаш доаладар. Текста эмоционални оамал кьоастаяр.	Фаьлгаш хар, тарадар доаладар, шаьра, б Iарчча дешашца дешар. Дувцара кьамаьл шаьрдар, чулоацам хьабувцар.		

61	«Боджи борзи» (фяьлг).	1	Произведене кертерча турпала оамалий тохкам бар, текста чулоацам хябувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малаг1а да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаьла юкье дизза дакъа лацар, хаттарашта дизза жоп далар.	Г1алг1ай фяьлгаш ховш хила, цар чулоацам нийса хябувцар, тахкар, сурташка хьежжа лоацца дувцар оттаде хар, книжка т1арча хаттарашта жоп дала ховргдолаш, ма1ан кхетадеш деша. Хоржаш деша.		
62	«Оакхарий чарахье» (фяьлг).	1	Дешара декхараш кхоачашдара книжкаца болх бе хар. Кхетам болаш деша хар 1омадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хяаала хар. Тара а в1аши духьала а ма1ан дола дешаш доаладар.	Фольклора тайпаш ховш хила. Фяьлга турпалий оамалаш тахка хар, фяьлга план оттаяр, чулоацам хябувцар.		
63	«Хьинар дола пхьид». «Борг1али котами».	1	Кхетам болаш деша хар 1омадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хяаала хар. Тара а в1аши духьала а ма1ан дола дешаш доаладар. Текста эмоционални оамал къоастаяр.	Дийнатех дола фяьлгаш ховш хила, Шаьра, оаз тоаеш б1арчча дешашца деша. Оазаца шийна фяьлга турпалех хетар хягойтар, нийса хябувцар. Дешашца фяьлга турпала сурт-сибат дила хар.		
64	«Диски цогали» (фяьлг).	1	Хьахинначуннеи бахьанаи юкьера бувзам гучабаккхар, дувцара къамаьл оттаде хар, б1арчча дешашца дешар, къамаьла уйла еш. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	Г1алг1ай фяьлгаш ховш хила, цар чулоацам нийса хябувцар, тахкар, сурташка хьежжа лоацца дувцар оттаде хар, книжка т1арча хаттарашта жоп дала ховргдолаш, ма1ан кхетадеш деша. Хоржаш деша.		
65	«Люми цогали» (фяьлг).	1	Произведене кертерча турпала оамалий тохкам бар, текста чулоацам хябувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малаг1а да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаьла юкье дизза дакъа	Фольклора тайпаш ховш хила. Фяьлга турпалий оамалаш тахка хар, оазаца хьай царцара безам е эг1азло хьахьокхар, фяьлга план оттаяр, чулоацам хябувцар.		

			лацар, хатгарашта дизза жоп далар.			
66	«Хьоара кад балара», «Вас хинна латт со»,	1	Кхетам болаш деша хар Iомадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хьаала хар. Тара а вIаши духьала а маIан дола дешаш доаладар. Текста эмоциональни оамал кьоастаяр.	Беламе дувцараш ховш хила, тайп-тайпарча книжкаш тIара, журналаш тIара уж дешар, чулоацама тохкам бе хар, хьадувцар. Кхыйола гIалгIай багахбувцама жанраш хар.		
67	«Говр хила гIийрта вир», «Ада хIана уд вай?»	1	Текста эмоциональни оамал кьоастаяр. Тара а вIаши духьала а маIан дола дешаш доаладар. Кертера уйла малагIа я ховргдолаш нийса дешар.	Тайп-тайпарча книжкаш тIара, журналаш тIара беламе дувцараш дешар, чулоацама тохкам бе хар, хьадувцар. Кхыйола гIалгIай багахбувцама жанраш хар.		
68	«Говр хила гIийрта вир», «Ада хIана уд вай?»	1	Текста эмоциональни оамал кьоастаяр. Тара а вIаши духьала а маIан дола дешаш доаладар. Кертера уйла малагIа я ховргдолаш нийса дешар.	Тайп-тайпарча книжкаш тIара, журналаш тIара беламе дувцараш дешар, чулоацама тохкам бе хар, хьадувцар. Кхыйола гIалгIай багахбувцама жанраш хар.		